การแสวงหาความสุขและคุณค่าของชีวิต กรณีศึกษาทัศนะกลุ่มคนต่างวัยในกรุงเทพมหานคร (THE PERSUIT OF HAPPINESS AND THE VALUE OF LIFE : A CASE STUDY OF DIFFERENT AGE GROUPS IN BANGKOK)

พระสุริยัญ ชูช่วย 4237994 SHES/M

ศศ.ม. (จริยศาสตร์ศึกษา)

คณะกรรมควบคุมวิทยานิพนธ์ : ปกรณ์ สิงห์สุริยา อ.ค.(ปรัชญา), วริยา ชินวรรโณ Ph.D., ปาริชาด สุวรรณบุบผา Ph.D., พีเซฎฐ์ กาลามเกษตร์ อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้บูรณาการวิธีการเชิงคุณภาพและวิธีการเชิงสำรวจ (Cross-sectional survey research) เพื่อที่จะศึกษา (1) การแสวงหาความสุขและคุณค่าของชีวิตในทัศนะทางจริยศาสตร์และคำสอนทางศาสนา (2) ทัศนะเกี่ยวกับการแสวงหาความสุขและคุณค่าของชีวิตในกลุ่มคนต่างวัยในกรุงเทพมหานคร การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถาม

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่หนึ่ง พบว่า ในทัศนะของสุขนิยม ความสุข คือ ความสุขสบาย ทางกายและทางใจ ในทัศนะอสุขนิยม ความสุข คือ การมีปัญญาความรู้หรือความสงบของจิต ในทัศนะ มนุษยนิยม ความสุข คือ การตอบสนองความต้องการของมนุษย์ทั้งค้านร่างกายและจิตใจอย่างสมคุลย์กัน ในทัศนะของศาสนาพุทธ ความสุข คือ การคำเนินชีวิตอย่างมีสติที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น ในทัศนะศาสนาคริสต์ ความสุข คือ การคำเนินชีวิตที่มีความรักต่อพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์ ในทัศนะศาสนาอิสลาม ความสุข คือ การคำเนินชีวิตค้วยการทำความคิดามหลักศรัทธาต่อพระเป็นเจ้า ทั้งสามศาสนาต่างก็เน้นความสุขทาง ค้านจิตวิญญาณมากกว่าความสุขทาง โลก

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่สอง พบว่า ในส่วนของทัศนะเกี่ยวกับคุณค่าที่มีความสำคัญ ต่อชีวิตนั้น กลุ่มตัวอย่างทุกวัยเห็นว่าคุณค่าทุกข้อที่ถามมีความสำคัญในระดับมาก ยกเว้น "การสร้าง สาธารณประโยชน์" และ "การมีความหวังในโลกหน้า" ที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า มีความสำคัญต่อชีวิต ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ในส่วนของทัศนะเกี่ยวกับชีวิตที่ดี พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกวัยให้ความสำคัญ กับการมีความสุขสบายทางกายและใจเป็นอันดับที่หนึ่ง วัยรุ่นให้ความสำคัญกับการขบคิดเรียนรู้และ แสวงหาความรู้อยู่เสมอเป็นอันอับที่สอง วัยผู้ใหญ่ให้ความสำคัญกับการมีจิตใจสงบปราศจากความสุขและความทุกข์ เป็นอันดับที่สอง วัยผู้สูงอายุให้ความสำคัญกับการมีจิตใจสงบปราศจากความสุขและความทุกข์ เป็นอันดับที่สอง วัยผู้สูงอายุให้ความสำคัญกับการมีจิตใจสงบปราศจากความสุขและความทุกข์เป็นอันดับ ที่สองเช่นกัน นอกจากนี้ การทคสอบทางสถิติที่ระดับนัยยะสำคัญที่ 0.05 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีวัยต่างกัน จะทัศนะเกี่ยวกับการแสวงหาความสุขและทัศนะเกี่ยวกับคุณค่าของชีวิตแตกต่างกัน แต่กลุ่มตัวอย่างที่มีวัย ต่างกัน ไม่มีทัศนะเกี่ยวกับการแสวงหาความสุขและทัศนะเกี่ยวกับคุณค่าของชีวิตแตกต่างกัน แต่กลุ่มตัวอย่างที่มีวัย

ข้อเสนอแนะ ควรสร้างจิตสำนึกแก่คนทุกวัยให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาหาความรู้ว่าเป็น การพัฒนาศักยภาพตามความสามารถของตน และการสร้างสาธารณประโยชน์มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตที่ดี

109 หน้า. ISBN 974-04-2795-2

THE PERSUIT OF HAPPINESS AND THE VALUE OF LIFE: A CASE STUDY OF DIFFERENT AGE GROUPS IN BANGKOK

PHRA SURIYAN CHOOCHUAY 4237994 SHES/M

M.A. (ETHICAL STUDIES)

THESIS ADVISORS: PAGORN SINGSURIYA, Pb.D., VARIYA CHINWUNNO, Pb.D., PARICHART SUWANBUBBHA, Pb.D., PHICHET KALAMAKASET, M.A.

ABSTRACT

This research integrated qualitative and cross-sectional survey methodology to study 1) the pursuit of happiness and value of life according to ethical theories and religions; and 2) the views about the pursuit of happiness and value of life among people of different age groups in Bangkok. The data were collected with questionnaires.

The results of the study, according to the first objective, are as follows: According to Hedonism, happiness consists of physical and mental pleasures; according to Non-hedonism, it consists of either wisdom or peace of mind; according to Humanism, it consists of balanced satisfaction of mental and physical needs; according to Buddhism, it consists of living with mindfulness and contributions to self and others; according to Christianity, it consists of love of God and humanity; and according to Islam, it consists of living on the principle of faith in God. All three religions give emphasis to spiritual, rather than worldly happiness.

The results of the study, according to the second objective, show that the samples from all groups rated as very important all items considered to be valuable to life except "contribution to the public" and "hope in the next world", to both of which the samples gave an average rating. Moreover, regarding elements necessary for a good life, the samples from all groups gave the highest rank to physical and mental pleasures. Adolescent samples gave the second place to "reflection, learning and pursuit of knowledge"; young adult samples ranked "mindful of own thoughts and feelings" in the second place; older adults and aged samples gave the second rank to " peaceful mind free from both happiness and unhappiness". Moreover, statistical tests at the significance level of .05 showed that the samples with different ages held different views about pursuit of happiness; the samples with different ages held different views about value of life; but the samples with different ages did not hold different views about "the good life".

It is suggested that some campaign should be set up to promote people's awareness of the relationship between pursuit of knowledge and self-development, and of the connection between "the good life" and "contributions to the public".

KEY WORDS: HAPPINESS/VALUE OF LIFE/GOOD LIFE

109 P. ISBN 974-04-2795-2